

Tiesūs VIEŠPATIES keliai, ir teisieji jais eina, o nusidėjėliai juose suklumpa./Oz 14,10/

2011 m. spalio Vilniaus ev. reformatų parapijos tarybos informacinis leidinys Nr. 8 (112)

Leidžiamas nuo 1998 m. lapkričio mėn. ISSN 2029-512X

Pasiruošk susitikti su savo Dievu

/Amoso knyga 4,12/

Vieną dieną mes visi išvysime Dievą akis į akį /1Kor 13,12/. Nė vienam žmogui nelemta išvengti šio susitikimo. Todėl protingai elgiamės Jo laukdami. Išmintingieji visą gyvenimą rengiasi susitikimui su Dievu.

Dievas kviečia mus apsivalyti: „Eikite šen, drauge pasvarstysime, – sako Viešpats. – Nors jūsų nuodėmės ir raudonos it kraujas, jos gali tapti baltos kaip vilna“ /Iz 1,18/.

Dievas kviečia mus pašalinti nuodėmę iš savo gyvenimo. Turime tapti tarsi ką tik iškritęs sniegas – balti ir švarūs.

Iš didelės meilės Dievas mus kviečia šiuo malonės laiku prie malonės Sosto, kad apsivalytume. Viskas, ką turime atlikti, – tai ateiti į šviesą ir sąžiningai pripažinti savo nuodėmes. Tada Dievas atleis ir jas panaikins. „Aš – tas, kuris dėlei savęs naikina tavo nusižengimus; aš tavo nuodėmių neatsiminsiu“ /Iz 43, 25/.

Anksčiau ar vėliau turime apsivalyti. Arba prie malonės Sosto dabar, arba prie teismo Sosto amžinybėje. Mes susitiksim su Dievu! Niekas to neišvengs. Yra skirtumas, ar Dievą susitiksim

jau šiandien prie malonės Sosto, ar teismo dieną.

Pasirenk susitikti su savo Kūrėju! Išnaudok žemiškąjį laiką! Neleisk, kad nors viena diena praeitų nebūnant Jo akivaizdoje ir Jo artume.

Melskimės, kad teisūs galėtume stoti prieš Dievo veidą, be savo „papuošalų“, kad galėtume Jam paklusti ir nusilenkti Jo žodžiui.

Dangiškasis Tėve, parenk mane susitikti su Tavimi!

Herbertas Neimanas
DIEVO RANKOSE.

Kasdieniai skaitymai metams

Vilties žinia pasiekė daugelį

Paskutinį spalio savaitgalį, kaip įprasta Lietuvoje, dauguma žmonių lanko, tvarko, artimųjų kapus. Net kaimiškose vietovėse susidaro spūstys. Tačiau šiame paskutiniame ilgasis spalio savaitgalis sukėlė spūstis ne tik dėl kapinių lankymo, mirusiųjų prisiminimo, bet ir dėl į Siemens areną vykstančių autobusų gausos, žmonių minios, plūdusios į Vilties festivalį.

Į renginį Vilniuje, kokio tikriausiai iki šiol neregėjo Lietuva, pakvietė 247 evangeliškos bendruomenės kartu su Billy Grahamo evangelistine asociacija iš Jungtinių Valstijų. Šiam renginiui ruošiasi apie metus. Įvairūs seminarai, stovyklos, choro repeticijos ir kiti pasiruošimo darbai suvienijo Lietuvos evangelines Bažnyčias bendram tikslui.

Kulminacija – dvi dienas trūkęs Vilties festivalis sukviėtė beveik 30.000 žmonių. Festivalyje įvairiose veiklose tarnavo apie trys tūkstančiai savanorių: 400 giedojo jungtiniame įvairių bažnyčių chore, tarnavo sielovadininkais naujaitikiams, organizavo atvykimą ir autobusų užsakymą, palaikė tvarką festivalio metu ir dar daug kitų darbų atliko, kad festivalis vyktų sklandžiai, kad žmonės išgirstų viltingą Dievo Žodį, kad atrastų Tikėjimą savo širdyse.

Asociacijos autobusais atkeliavo žmonės ne tik iš didžiųjų miestų, bet ir iš Lietuvos pakraščių – Skuodo, Biržų, Ylakių ar Lietuvos vidurio – Akademijos miestelio (Kėdainių r.). Į Vilties festivalį žmonės autobusais atvažiavo netgi iš Latvijos, Estijos ir Baltarusijos.

Mintimis, maldomis, Dievo Žodžiu ir geisme dalinasi daugelio evangeliško Bažnyčių vadovai, Vilniaus miesto meras ir vyriausybės atstovas. Kas vakarą apie Viltį Jėzuje Kristuje pamokslavo Franklinas Grahamas – evangelistinės asociacijos įkūrėjas Billy Grahamo sūnus.

Šeštadienio vakarą Dievo Žodžiu ir Malda užbaigė Lietuvos evangelikų reformatų gen. supe-

rint. kun. Tomas Šernas: „...Ateikite pas mane visi, kurie vargstate ir esate prislėgti, ir Aš jus atgaivinsiu. Imkite ant savęs mano jungą ir mokykitės iš manęs, nes Aš romus ir nuolankios širdies, ir jūs rasite savo sieloms atgaivą. Nes mano jungas švelnus ir mano našta lengva (Mt 11,28-30). Meldžiame: sustiprink silpnuosius, vargstančius ir paguosk prislėgtuosius; Viešpatie, meldžiame, leisk mums būti Tavo mokiniais, laimink ir vienyk mūsų Bažnyčias, vienyk mus savo Šventu Žodžiu ir Šventa Dvasia. Meldžiame: tegu visų mūsų krikščioniška mokinystė, kaip ir mūsų Bažnyčių bendrystė pasaulio akivaizdoje tebūna nuolanki ir romi, kaip kad Viešpats Jėzus Kristus mus moko,

kad netyčia, kasdienos reikaluose, liūdesyje ar džiaugsme, neatmes-tume savo pačių vilties, savo pačių dalies, kuri yra Kristuje...“.

Lietuvos reformatai dalyvavo visuose trijuose renginiuose: šeštadienio rytiniame – vaikų „Dėlionė“, šeštadienio bei sekmadienio vakarą. Negausios reformatų savanorių pajėgos sustiprino daugia-balsį vaikų ir suaugusiųjų chorą, sielovadininkų būrį bei valdė vieną skraidančią žuvytę...

Šis begalinio džiugesio renginys suvienijo vaikus, jaunimą, senjorus, kiekvieną sustiprino Tikėjime, pakvietė atsiverti Kristui, asmeniškai priimti Viešpatį į savo širdį.

Viktorija Liauškaitė

Spalio 31-oji – Reformacijos minėjimo diena, ją švenčia viso pasaulio protestantai

Šia proga spausdiname ištrauką iš Tomo Dičiaus straipsnio „Debatai dėl eucharistijos. Klasikinių protestantiškų koncepcijų apžvalga“ apie šveicarų reformatoriaus Ulricho Cvinglio Viešpaties Vakarienės koncepciją.

Debatai dėl eucharistijos. Klasikinių protestantiškų koncepcijų apžvalga

XVI amžius mena išpūdingus istorinius virsmus Senajame žemyne, kuriuos paskatino religinio atsinaujinimo judėjimas – Reformacija.

Reformatoriai metė drąsų iššūkį daugeliui bažnytinių dogmų, susiformavusių Viduramžiais. Protestantų sąjūdžio bangai pradinį postūmį suteikė teologiniai disputai, poleminė kova, prasidėjusi M. Liuteriui paskelbus išymiąsias 95 tezes. Reformacijos judėjimui išibėgėjus, debatai kildavo ne tik tarp protestantų ir katalikų, bet ir protestantiškos stovyklos viduje. Žymus disputas, kuriame savo nuomonę išsakė svarbiausi Reformacijos veikėjai (M. Liuteris, U. Cvinglis, J. Kalvinas), gvildeno klausimus, susijusius su eucharistijos sakramentu (dar kitaip vadinamu Viešpaties vakariene, Šv. Vakariene, Šv. Komunija, Duonos laužymu). Ar duona eucharistijoje virsta tikru Kristaus kūnu? Koks tikrojo Kristaus kūno ir kraujo sąryšis su eucharistijos atributais? Ar duona ir vynas turi tik simbolinę prasmę? Į šiuos klausimus protestantizmo pradininkai pateikė skirtingus atsakymus. Reformacija paliko tris skirtingas koncepcijas, kurios lygiateisiškai išvirtino protestantiškose konfesijose.

Cvinglio pozicija

Ulrichas Cvinglis buvo šveicariškojo protestantizmo pradininkas, vienas pirmųjų Reformacijos teologų. Jo teologija daugeliu aspektų panaši į Liuterio. Nors jis ir vadino Liuterį savo mokytoju ir įkvėpėju, tačiau vokiečiai nedarė tiesioginės įtakos Cvinglio pažiūrų formavimuisi. Ieškojimų kelio pradžioje Cvinglį įtakėjo humanistai (ypač Erazmas Roterdamietis); jų idėjos ir metodai paskatino būsimąjį šveicarų reformatorių įdėmiai studijuoti Šventąjį Raštą kaip pirminį krikščioniško tikėjimo šaltinį. Dėl humanistų įtakos Cvinglis, labiau nei Liuteris, pabrėžė proto svarbą, tikėjimo racionalumą. Taip pat jis drąsiau nei Liuteris „traukydavo“ Viduramžių palikimo „saitus“, negailestingai atmesdavo bet kokias viduramžiškos mistikos apraiškas. Šveicaro teologijoje taip pat galima aptikti neoplatonizmo filosofijos atspindžių. Dėl „neoplatoniškos orientacijos“ Cvingliui buvo atgrasi idėja, teigianti kad fizinė materija (duona ir vynas) gali turėti tiesioginių sąsajų su dvasiniu ugdymu. Skirtingas teologinių pažiūrų formavimosi kelias sąlygojo skirtingą Šventojo Rašto aiškinimo pobūdį. Minėtieji skirtumai iš dalies paaiškina, kodėl Liuteris ir Cvinglis nevienodai traktavo eucharistijos sakramentą. Cvinglis atsisakė bet kokio „mistinio“ aiškinimo; duo-

nos laužymas jam buvo tik ženklas primenantis Jėzaus auką.

Cvinglio mokymas apie eucharistiją kartais ironiškai vadinamas „Kristaus realaus nedalyvavimo teorija“. Jo požiūriui apibūdinti dažnai naudojami tokie terminai kaip: priesaika, prisiminimas, simbolis, užstatas, ženklas. Nusakydamas sakramento prasmę, Cvinglis palygino jį su kareiviška priesaika: pradėdamas tarnybą karys duoda ištikimybės ir paklusnumo priesaiką – analogiškai tikintysis patvirtina savo atsidavimą Dievui ir Bažnyčiai priimdamas sakramentą. Dalyvavimas Viešpaties vakarienėje yra viešas tikėjimo demonstravimas ir ištikimybės patvirtinimas. Anot Cvinglio: „Tikintysis [eucharistijos metu] kongregacijos akivaizdoje paliudija, kad jis iš visos širdies džiaugiasi Kristaus auka ir dėkoja jam už tai“. Cvinglis suvokė eucharistiją kaip istorinio įvykio paminėjimą, Jėzaus mirties ant kryžiaus prisiminimą. Ši apeiga neskirta tam, kad tikintieji patirtų realų Kristaus buvimą; ji atlieka „memorialinę“ funkciją. „Tikėjimo išpažinime“, išleistame 1531 m., Cvinglis rašė:

Aš tikiu, kad Šventojoje eucharistijoje (dėkojimo vakarienėje) tikrąjį Kristaus kūną matome tik tikėjimo akimis. Dėkodami Viešpačiui už tai, ką Jis padarė per savo Sūnų, mes pripažįstame, kad Jis iš tikrųjų įsikūnijo, iš tikrųjų kentėjo ir iš tikrųjų nuplovė mūsų nuodėmes savo krauju. Šią tikrovę matome tikėjimu. Tačiau tikrasis Kristaus kūnas realiai neapsireiškia eucharistijoje ir mes Jo nevalgome, kaip teigia popiežininkai ir tie, kurie trokšta Egipto prabangos [liuteronai]. Mes neabejodami tvirtiname, kad tai yra paklydimas, prieštaraujantis Dievo Žodžiui. <...> Mes negalime valgyti tikrojo Kristaus

kūno, nes Jis pats tai atskleidė žydams (kai šie klausė apie Jo kūno valgymą) šiais žodžiais: „Kūnas nieko neduoda“ (Jn 6,53). <...> Žodžius „Tai yra mano kūnas“ reikia suprasti ne tiesiogiai, bet perkeltine prasme, panašiai kaip frazę „Tai yra Viešpaties Pascha“ (Iš 12,11).

Mokydamas apie eucharistiją, Cvinglis pasitelkdavo „sužieduotųjų žiedo“ įvaizdį: žiedas primena nuotakai apie jaunikį, kai jo nebūna greta – panašiai duonos ir vyno simboliai padeda tikinčiajam prisiminti Kristų, kol Jis sugriš. Eucharistijos metu mes valgome paprastą, niekuo neišsiskiriančią duoną, kuri yra tik simbolis, nurodantis į užstatą, patvirtinantį Dievo meilės ir ištikimybės pažadą. Tikėjimo išpažinime galima atrasti tokį pasvarstymą:

Mūsų Viešpats Jėzus Kristus kartu su pažadu atleisti savo tautos nuodėmes paliko ir užstatą – priminimą, kuris talkina mums kai apninka abejonės. Panašiai elgiasi jaunikis, kuris dovanoja savo nuotakai žiedą, trokšdamas įrodyti savo meilę. Nuotaka priima žiedą tikėdama jaunikio ištikimybę; ji tampa ištikimamam, glaudžiasi prie jo. <...> Dalyvaujant eucharistijoje jūs dėkojate Viešpačiui už didelį Jo gailestingumą, už atpirkimą iš amžino pasmerkimo ir už užstatą, kuris teikia užtikrintumą amžinu išgelbėjimu.

Cvinglio ir Liuterio eucharistijos koncepcijos smarkiai skiriasi. Cvinglis neigė Liuterio tezę, teigiančią kad eucharistijos metu tikintieji valgo tikrąjį Kristaus kūną ir geria tikrąjį Kristaus kraują. Eucharistijos elementus Cvinglis traktavo kaip simbolius, atliekančius „memorialinę“ funkciją.

Tomas Dičius

Perspausdinta iš www.btz.lt
„Tikėjimo žodis“ krikščionių bendrijos svetainė

LERB Sinodo kuratorių nuostatai

Lietuvos evangelikų reformatų 2011 m. birželio mėn. Sinode kuratorius dr. Arūnas Baublys pateikė svarstymui „Sinodo kuratorių nuostatų projektą“.

Siūlome susipažinti su Nuostatų projekte pateiktais svarbiausiais punktais ir dalyvauti diskusijoje, pareikšti savo pastabas, pasiūlymus.

Kuratorių nuostatai

Preambulėje rašoma:

Bažnyčios vyresnieji, sinodo renkami iš pasauliečių tarpo, reformatų teologinėje literatūroje vadinami presbiteriais, o Lietuvos reformatų Bažnyčioje – Sinodo kuratoriais, <...> jų institutas atsirado 1636 m. Kuratoriai privalėjo rūpintis visos Bažnyčios gerove, jos narių švietimu ir socialiniais poreikiais, kontroliuoti ir vykdyti finansinę, ūkinę Bažnyčios veiklą bei atidžiai prižiūrėti, kad parapijoms skirti kunigai tvarkingai vykdytų savo pareigas. Kuratorius rinko Sinodas, ir šios pareigos buvo suteikiamos iki gyvos galvos <...>.

2.2. Sinodo kuratoriumi gali būti renkamas asmuo atitinkantis šiuos reikalavimus:

- krikštytas;
- konfirmuotas;
- praktikuojantis evangelikas reformatas;
- aktyviai dirbantis bažnytinį darbą;
- priklausantis konkrečiai parapijai, neturintis drausminių nusižengimų ir mokantis metinį mokėstį;
- gerai išmanantis ir besilaukiantis Lietuvos evangelikų reformatų Bažnyčios tikėjimo dėsnių ir tvarkos;
- gerai žinantis, išmanantis ir besilaukiantis galiojančios Bažnyčios vidaus tvarkos ir jos santvarkos (Sinodo kanoninės teisės) reikalavimų;
- dalyvavęs ne mažiau kaip

5 Sinoduose parapijos delegato statuse;

- žinantis Sinodų vedimo tvarką ir procedūras;
- turintis ne žemesnį kaip [vidurinį/aukštąjį] išsilavinimą;

2.3. Sinodo kuratoriumi negali būti asmuo:

- perėjęs į evangelikų reformatų tikėjimą anksčiau kaip prieš 10 metų;
- priklausantis kitai konfesijai, bet atliekantis tarnystę reformatų Bažnyčioje;
- nedalyvavęs praktiniame Sinodo darbe parapijos delegato teisėmis bent 5 metus;
- nepriklausantis konkrečiai evangelikų reformatų parapijai;
- turintis drausminių nuobaudų parapijoje, nemokantis parapijinio mokesčio;
- teistas už karo, nusikaltimus žmogiškumui, kriminalinius nusikaltimus ar smurtą šeimoje;
- asmuo nuomojantis ar valdantis Sinodui priklausantį turtą ir iš to gaunantis pelną;
- asmuo dėl savo veiksmų praradęs šių nuostatų numatyta tvarka Sinodo kuratoriaus statusą;

4.1. Kuratorių pareiga:

- saugoti ir puoselėti Tikėjimą ir Bažnyčios tvarką bei vienybę;
- savo darbu tarnauti Bažnyčios stabilumui;
- atstovauti ir ginti visos Bažnyčios interesus, jos vienybę ir

vientisumą;

- dalyvauti Bažnyčios valdyme (Sinoduose, Konsistorijos darbe ir parapijų savivaldoje, formuojant, priimant ir įgyvendinant sprendimus);

- priiimti atsakomybę už siūlomus sprendimus ir savo veiksmus atliktus Bažnyčios vardu;

- turint Sinodo ar Konsistorijos įgaliojimus atstovauti Bažnyčiai valstybinės valdžios ar teisingumą vykdančiose institucijose, tarp-tautinėse organizacijose ar kitų konfesijų renginiuose;

- dalyvauti pagal išgales visuose Sinoduose;

4.2. Kuratoriai negali:

- atstovauti atskirų parapijų ar parapijiečių bei jų grupių interesams ir juos proteguoti;

- valdyti panaudos teise Bažnyčios turto, jį nuomoti, ar kitaip gauti pelno iš Bažnyčiai priklausančio turto, išskyrus išlaidų padengimą vykdančių Sinodo suteiktus pavedimus ar įgaliojimus;

- dalyvauti priimant sprendimus (turtinius), kai juos sieja artimi giminystės ryšiai su asmeniu, kuris iš priimto sprendimo gali turėti turtinę naudą;

- Sinodo kuratoriui draudžiama užsiimti lobistine veikla;

- neturint Sinodo ar Konsistorijos įgaliojimų atstovauti Bažnyčiai valstybinės valdžios ar teisingumą vykdančiose institucijose, tarp-tautinėse organizacijose ar kitų konfesijų renginiuose;

- priimant svarbius Bažnyčiai sprendimus balsuoti prieš juos, jei neturi viešai išsakyti ir argumentuoti motyvų.

4.3. Kuratorių teisės:

- dalyvauti, turint vieno balso teisę, kiekvieno Sinodo darbe;

- rinkti ir būti renkamais į Sinodo savivaldos organus, Sinodo komisijas, inicijuoti jų sudarymą, būti renkamais į Konsistoriją;

- priimant svarbius Bažnyčiai sprendimus balsuoti prieš juos, jei gali faktais ar argumentais pagrįsti savo motyvus diskusijose iki balsavimo, kuriose išsakyti motyvai jo neįtikino atsisakyti savo pozicijos;

- teikti argumentuotus siūlymus Konsistorijai, priešsinodinei sesijai, Sinodui, dėl Sinodo kanonų ir memorialų projektų;

- nagrinėja ir išreiškia savo nuomonę dėl siūlomų kandidatų į dvasinę tarnystę tinkamumo;

- svarsto ir išreiškia savo nuomonę dėl Misijų tikslingumo;

- kuratorius balso teisę turi parapijos, kuriai jis priklauso visuotiniame ar valdybos susirinkime, priešsinodinės sesijos ir Bažnyčios Sinodo ir sinedrialinio (uždaro) posėdžio metu;

- kuratoriai turi teisę dalyvauti visuose Konsistorijos posėdžiuose, kur jie turi patariamąjį balso teisę, o jų nuomonė privalo būti raštiškai fiksuojama Konsistorijos posėdžių protokole;

- kuratoriai reguliariai gauna visų Konsistorijos posėdžių medžiagą ir iš anksto yra informuojami apie jos darbotvarkę;

- turi teisę raštiškai, pritarus 2/3 visų kuratorių sąstato, inicijuoti neeilinio Sinodo sušaukimą, bet ne anksčiau kaip per vieną mėnesį nuo kreipimosi įteikimo Konsistorijai ar Generaliniam Superintendentui.

* * *

Savo pastabas ir siūlymus atsiuntė buvęs LERB prezidentas (1996-1997) Kostas Frankas:

APIE KURATORIUS

Ką apie juos žinome? Iš kur? Praeities dokumentai – tik fragmentai, kuriuos galima visaip interpretuoti. Romos katalikų Bažnyčia reikalavo klausytis mišių (nesuprantama kalba), tikėti Biblija (bet neskaityti) ir Bažnyčios Tradicija (nežinant, ką ji reiškia).

Beje, Romos katalikų Bažnyčioje dvasininkai laikė (ir tebelaiiko) save „aukščiau žmonių“.

Reformatų Bažnyčiose svarbiausi yra kuratoriai (vyresnieji – presbiteriai).

Kas apie tai žinoma? Teologų pareiga – skelbti Evangeliją.

Jie skelbia, kaip sugeba. Juos kontroliuoti turėtų kuratoriai. Ne formaliai, bet iš esmės.

Seime, Vyriausybėje Lietuvos ev. reformatų Bažnyčiai *Unitas Lithuaniae* turėtų atstovauti kuratoriai, o ne kunigai. Politika ne jų užsiėmimas.

Kolegijos Prezidentas, generalinis sekretorius turėtų būti teisininkai, istorijos žinovai.

KOKIE TURI BŪTI KURATORIAI?

Istorikai, matyt, rodys į 1918-1940 laikotarpį, kai tokiais buvo įtakingi valdininkai.

Deja, ano meto valdininkai buvo kitokie nei dabartiniai (komentarų turbūt nereikia).

Elementarūs kriterijai:

1. Mokėti galvoti (tokių deja mažiau nei 20 proc.).

2. Aiškiai - suprantamai kalbėti (ne tik lietuviškai).

3. Suprasti Laiko esmę, ciklus, dėsnius.

4. Žinoti Reformacijos esmę: aklo tikėjimo virtimą žinojimu.

5. Žinoti skirtumus tarp konstitucinės (romėnų) ir jūrinės (precedento) teisės *

6. Asmeninės savybės: nepriekaištinga savanorio reputacija, iniciatyva, tolerancija.

Kai turėsime tikrus kuratorius, nebebus „peštynių“, „12 juridinių asmenų“ ir panašių nesąmonių.

Ko reikia labiausiai? Impulso, kuris žadintų smalsumą, domėjimąsi... Žinių sklaida žadina mintį (pačią galingiausią iš visų žinomų energijos formų), suteikdama jai kryptį. O tada jau viskas vyksta savaime.

K.F.

* *Mūsų Bažnyčios kanonų teisė yra jūrinė – precedento teisė. Per Joną Laskį ji atėjo iš rytų Fryzijos, kurios centras – reformatų tvirtovė Emdenas (svarbiausias XVII a. Nyderlandų uostas). Tuo laiku daugiau nei pusė (!) pasaulio laivų plaukiojo su Nyderlandų vėliava.*

Džiaukis, mano siela, džiaukis

Kodėl ta mano siela turi taip labai džiaugtis? Ogi todėl, kad aš esu Reformatė nuo XVI amžiaus, kaip aš mėgstu atsakyti tiems, kurie manęs paklausia, nuo kada aš pasidariau reformate. Bet apie viską iš eilės.

Iš tiesų gimiau šeimoje, kurioje mama ir tėtis buvo evangelikų reformatų išpažinimo. Reformatai buvo ir mano seneliai, ir proseneliai. Kitaip ir būti negalėjo, nes tais laikais buvo įprasta tuoktis tik su savo išpažinimo asmeniu. Pirmąsias Reformacijos pamokas gavau iš savo bobutės Onos Tunkūnienės. Jinai buvo tikra reformatė, elgėsi pagal Kalvino mokymą, nors nebuvo baigusi jokių mokslų, gal net mokyklos nebuvo lankiusi, nes mokėjo parašyti tik dvi didžiąsias raides A ir D. Tai buvo jos mergautiniai inicialai – Anė Dagytė. Bet Bibliją skaityti ji puikiai mokėjo. Ir dar ne bet kokią, o labai didelę Knygą, atspausdintą gotiškėmis raidėmis. Ir mane, žinoma, išmokė, nors aš dar nelankiau mokyklos, bet Knygą gotiškėmis raidėmis puikiai skaičiau. Ir skaitydavome kasdien. Ji mesdavo visus darbus ir 12-tą valandą sėsdavo skaityti Biblijos. Senelio nebuvo, jis jau buvo miręs, kai aš gimiau. Tėvai daug dirbo, todėl aš daugiausia būdavau su savo Bobute, Tėvelio mama.

Į bažnyčią irgi dažniausiai keliaudavome abi, pėsčiomis iš Klausučių į Biržus. Eidavome basos, geležinkeliu. Batus nešdavomės ir apsiaudavome tik priėję Biržų geležinkelio stotį. Kojos, atmuštos į medinius pabėgius, įmautos į batus labai kaisdavo, bet kentėdavau. Į savo bažnyčią eidavome palei katalikų bažnyčią, kurioje pro duris matydavau ant kryžiaus kabantį žmogų, iš kurio rankų, kojų ir šono tekėjo kraujas. Man būdavo taip baisu, kad aš net nedrįsdavau Bobutės klausyti, kas ten ir norėdavau kuo greičiau tylutėliai praeiti, kad ir mums kas nors panašaus neatsitiktų. Džiaugiausi, kad mūsų bažnyčioje nėra tokių baisių paveikslų, skulptūrų (pirmas džiaugsmas). Tik vėliau man paaiškino, kad

tai – nukryžiuotas Kristus, bet ta baimė mane lydėjo dar ilgai. Daug vėliau, kai su ansambliu „Dijūta“ pradėjau keliauti po užsienį ir lankytis įvairiose nuostabaus grožio bažnyčiose, nebebijojau užėiti ir į katalikų bažnyčią.

Antras iki šiol išlikęs ryškus džiaugsmas, tai Konfirmacija. Labai norėjau, kad mane laimintų kun. A. Balčiauskas. Ir tas noras išsipildė, man ant galvos rankas uždėjo ir suaugusios krikščionės gyvenimui palaimino minėtas kunigas. Labai džiaugiausi tuo, taip pat, kad tapau pilnateise reformate. Džiaugėsi mano tėveliai, ypač Mamytė, giminės.

Po kiek laiko, išvažiavau į Vilnių studijuoti. Čia reformatų bažnyčioje buvo Kronikos kino teatras, su tikėjimu susiję didesni džiaugsmai nutrūko. Tik džiaugdavomės, kad kai su bendrabučio kambario draugėmis užsitamsinę langus švėsdavome Kalėdas ar Velykas, mūsų niekas nesučiupdavo.

Kiti džiaugsmai ir vargai prasiėjo jau atkūrus Nepriklausomybę ir susigrąžinus bažnyčią Vilniuje. Su džiaugsmu atkūrėme parapiją, išrinkome puikų pirmąjį pirmininką, jau velionį, Algirdą Kriškėiką. Jis buvo geras organizatorius, stengėsi iš kino teatro vėl atkurti bažnyčią.

Įsigijome draugų užsienyje: Norvegijoje, Vokietijoje, Olandijoje. Neturėjome savų kunigų. Iš Biržų atvykdavo kun. R. Moras, vėliau diak. Julius Norvila iš Kauno. Kun. R. Moras tapo tarsi mano šeimos kunigas: jis ruošė Konfirmacijai ir konfirmavo mano visus tris vaikus, jis laidojo mano Vyra ir Mamytę, su kuria labai maloniai bendravo. Mamytė pati su juo susitarė, kad ją palaidotų ir jis savo pažadą ištesėjo, atvyko net iš Klaipėdos.

Didžiulis liūdesys ir smūgis buvo, kai buvome išvaryti iš Vilniaus bažnyčios Pylimo gatvėje. Buvo pasakyta, kad uraganas „Anatolijus“ atplėšė bažnyčios stogą, ją reikia remontuoti, ir ji remontuojama iki šiol – mes į ją neįleidžiami.

Džiaugiuosi, kad Vilniaus evangelikų reformatų parapija nesubyrėjo, ji gyva, vieninga ir stipri. Turime du puikius kunigus: kleboną Tomą Šerną ir malonųjį, visur spėjantį kun. Raimondą Stankevičių, o dabar dar ir katechetą Evaldą Tamariūną.

Vilniaus parapijoje turime daugybę džiaugsmų. Svarbiausia labai gyvybinga ir ambicinga parapija, puikūs kunigai, visus giesmėmis džiuginantis choras „Giesmė“, kuris kasmet dalyvauja evangelikų Giesmių šventėse. O kur dar rudeninės (o nuo šių metų ir pavasarinės) išvykos į Buikas, kelionės į Dubingius, Radvilų ažuolyno sodinimas, krikščynos ir konfirmacijos, labai aktyvi jaunimo veikla ir jaunimo pamaldos.

Džiaugiausi (turiu prisipažinti, kad ir labai drebėjau dėl didžiulės atsakomybės naštos), kai buvau išrinkta Konsistorijos Prezidente 2008 metų Sinode. Iš karto visas gautas gėles nuvežiau ant Tėvelių kapų Klausučių kapinėse, žinojau, kad jie džiaugiasi labiau nei aš pati.

Dievas labai laimino šią mano tarnystę, aš tikrai savo prezidentavimo metu patyriau daug džiaugsmo, susitikau su daugeliu malonių žmonių, organizavome įsimintinų renginių. Vien jau ką reiškia pirmojo Sinodo 450 metinių minėjimas!

Į mūsų kvietimą dalyvauti iškilmėse ir mokslinėje konferencijoje atsiliepė daugybė svečių iš užsienio – kunigai, ambasadoriai, ekumeniniai partneriai, mokslininkai. O svarbiausia, tai, kad gausiai dalyvavo tikintieji iš visų parapijų. Tai buvo tikra palaima savo akimis regėti tokį renginį. Liturgijoje dalyvavo 24 dvasininkai iš įvairių pasaulio šalių. Manau, kad Biržų bažnyčia to tikrai nebuvo regėjusi per visą savo istoriją.

Džiaugiausi, kad pavyko išleisti mokslinės konferencijos medžiagą atskira knygute, kuri buvo pristatyta Vilniuje Lietuvos mokslų akademijos bibliotekoje. Knygos pasitikime be mūsų, reformatų, dalyvavo ir mokslinius pranešimus skaitė LMA bibliotekos mokslininkai.

Na, o visų džiaugsmingų įvykių viršūnė, tai buvo dalyvavimas JAV Grand Rapids'o mieste Kalvino koledže vykusiame pasauliniame reformatų suvažiavime, kuriame dalyvavome drauge su kun. Rimu Mikalausku.

Malonu, kad pasaulinė reformatų bendruomenė, jos vadovybė nepamiršo mūsų ir šių dienų bėdoje. Gavome padrašinantį laišką iš gen. sekretoriaus kun. Setri Nyomi. Smagu būti didelėje ir vieningoje reformatų šeimoje pasaulyje ir čia, Lietuvoje!

Taigi, džiaukis, mano siela, džiaukis, kad gimiau reformate.

Kurt. dr. Renata Bareikienė

Gražiai palydėtas rugsėjis su švedais

Paskutinį rugsėjo penktadienį Vilniuje lankėsi grupė iš Švedijos misijos „Sandoros“ Bažnyčios Vaxjo parapijos. Juos lydėjo nuostabioji Onutė, jau 20 metų gyvenanti Švedijoje, ir vis dar puikiai šnekanti lietuviškai, nepamirštanti savo tikėjimo brolių ir sesių čia, Lietuvoje. Svečiai su parapijiete Viktorija Liaškaite pakilę į Jonų bažnyčios varpinę, iš kurios atsiveria įstabūs Vilniaus vaizdai, grožėjosi senamiesčiu bei jo panorama. Vėliau visi kartu aplankė Petro ir Povilo bažnyčią.

Penktadienio vakare, jau temstant, kun. Raimondas Stankevičius atlydėjo švedų delegaciją į susitikimą su Vilniaus reformatų parapijos atstovais: svečių jau laukė mūsų aktyviosios parapijietės Renata Bareikienė, Donata Indriūnaitė, Kristina Šernaitė, Danguolė Juršienė, taip pat parapijos jaunimo atstovė Donalda Sinkutė.

Susėdę prie kuklaus, bet jaukaus vaišių stalo, dalinomės savo patirtimis parapijų gyvenime. Mes pristatėme savo veiklas parapijoje, svečiai – savo. Gera buvo girdėti apie švedų parapijoje organizuojamus maldos pusryčius, moterų pasisėdėjimus su išžymiomis šalies moterimis, darbą su atskiromis socialinėmis grupėmis: su neįgaliais, su imigrantais, su vaikais ir jaunimu, su vyresniais žmonėmis. Svečių bažnyčioje už kiekvieną mažytę misiją yra atsakingi savanoriai,

kurie rūpinasi sėkmingu užduočių įgyvendinimu. Nors dauguma parapijoje tarnaujančių asmenų yra vyresnio, daugiausia pensinio amžiaus, svečių delegacijoje buvo ir trys jaunimo atstovai. Taip pat smagu buvo, kai svečiai pradėjo pristatinti ne tik savo veiklą bažnyčioje ar profesinę patirtį, bet ir neatsiejamą krikščioniško gyvenimo pagrindą – šeimą bei giminystės ryšius delegacijoje, paaiškino, kas atvažiavo su vyru ar žmona, kas į kelionę pasikvietė seserį ar vaikus. Vyriškis, prisistatydamas, kad dabartinis jo užsiėmimas bei veikla yra auginti keturias anūkes, tikrai jautėsi ne menkiau dirbantis bažnyčios labui nei kiti misijų vykdytojai. Mes pasakojome svečiams apie savo veiklą, renginius bei problemas ar sunkumus. Tai iliustravome parapijoje vykusių įvairių renginių nuotraukomis, kurios mišriai, įvairiatautei kompanijai gali parodyti daugiau nei ištarti žodžiai. Šiltai pabendravę, apsikeitę simbolinėmis dovanėlėmis bei išreiškę viltį atsakyti svečiams iš Švedijos tokiu pat draugišku vizitu, išlydėjome juos ilsėtis prieš kelionę į Biržus.

Šeštadienį, atvykę iš sostinės į Biržus mūsų Bažnyčios svečiai buvo pakviesti susipažinti su rajono istoriniais, gamtos paminklais. Apžiūrėję „Karvės olą“, kitas karstines įgriuvas, pasivaikščioje ilgiausiu Lietuvoje lieptu per Šir-

Europos paveldo dienų renginiai Vilniuje ir Biržuose

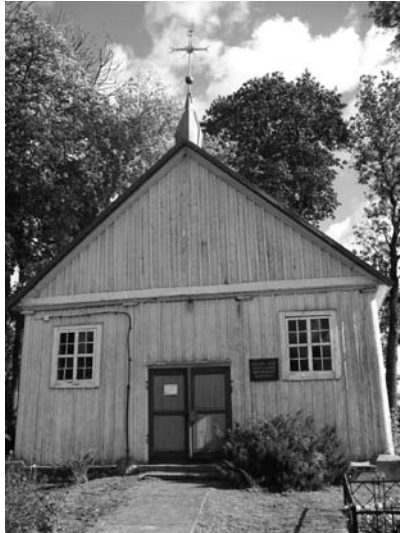
2011 m. rugsėjo 16–25 dienomis Lietuvoje vyko kasmetiniai Europos Tarybos programos „Europos paveldo dienos renginiai“.

Vilniaus reformatai, parapijietės žurnalistės Aurelijos Arlauskienės pakviesti, dalyvavo pažintiniuose renginiuose „LDK didikų giminių kultūrinis paveldas Lietuvoje ir užsienyje“. Pirmą savaitgalį aplankė ir susipažino su daugiataučio ir daugialypio Šalčininkų rajono kultūros paveldo dalimi: vos už keliasdešimt kilometrų nuo Vilniaus, Turgeliuose, stovinčios didingos Turgelių Švč. Mergelės Marijos Ėmimo į dangų bažnyčios sienine tapyba, Merkinės dvaro savininko Povilo Ksavero Bžostovskio 1769 metais įkurta ir 25 metus gyvavusios Pavlovo respublikos istorija bei jos pagrindinių dvaro rūmų griuvėsiais.

Kitą savaitgalį Aurelija pakvietė pasivaikščioti kadaise reformatų Radvilų puoselėto Jašiūnų dvaro parke, pasigrožėti kažkada buvusiais prašmatniais, o dabar skubios pagalbos prašančiais rūmais.

Sekmadienį, rugsėjo 25 d., reformatai turėjo progą pabuvoti puikiai suremontuotuose K. Vagnerio dvaro rūmuose, kur dabar įsikūrusi Šalčininkų S.Moniuškos menų mokykla.

Biržiečiai reformatai kartu su miesto visuomene Europos paveldo dienų proga keliavo grafų Tiškevičių takais – nuo Biržų iki Salamiesčio. Šiais metais sukanka 200 metų nuo grafų Tiškevičių įsikūrimo Biržuose. Grafai Tiškevičiai, kurių net aštuonios asmenybės siejamos su Biržais, pastatė ligoninę ir mokyklą, atnaujino alaus bėlavą, fundavo katalikų bažnyčios statybą, išskyrė savo valdose žemės sklypą ortodoksams (stačiatikiams) įsikurti, nepagailėjo lėšų liuteronų (dabar jau nugriautos) bažnyčios statybai bei paaukojo nemažą sumą 1874 m. pastatyti reformatų bažnyčiai.

Pažintis su grafų indėliu į Biržų krašto kultūrą bei ekonomiką buvo tęsiama Jono Tiškevičiaus (1801–1862) statytame Astravo dvare. Lydimi muziejininkės Violetos Paunksnytės Gailiūnienės, aplankėme buvusį kumetyną, karšyklą, 1907 m. grafo Alfredo Tiškevičiaus pastatytą mokyklą, kurios patalpose vėlesnis dvaro valdytojas Petras Variakojis tarpukaryje buvo įkūręs Žiemos žemės ūkio mokyklą ūkininkų mergaitėms.

Ją lankė daugelio mūsų mamos ir močiutės – mokėsi higienos, švaros, ūkininkavimo, šeimnininkavimo gudrybių.

Iš Astravo keliai vedė į Kupiškio rajoną, kur grafai Tiškevičiai, 1811 m. pirkdami žemes iš kunigaikščių Radvilų, įsigijo ir Salamiesčio dvarą.

Salamiestyje keliautojus lydėjo ilgametė miestelio mokyklos direktorė Aldona Janilionienė, papasakojusi apie dvaro istoriją, apie Radvilas, grafus Marikonius ir Tiškevičius, rūmuose ilgai veikusią mokyklą. Mokykla Salamiestyje prie reformatų bažnyčios buvo įkurta 1595 metais LDK kunigaikščio Kristupo Radvilos Perkūno ir yra viena seniausių Lietuvoje. Fundacijas mokyklai, kaip ir špitolėi, pamokslininkų namams, po XVII a. karų atnaujindavo vėlesnieji valdytojai kunigaikščiai Boguslavas Radvila, Liudvika Karolina Radvilaitė.

Lydimi A.Janilionienės aplankėme ir Salamiesčio evangelikų reformatų bažnyčią. Istoriniai

Keliauninkai prie Vabalninką puošiančios skulptūros „Svajonė“.

šaltiniai liudija, kad pirmoji reformatų bažnyčia Salamiestyje buvo pastatyta 1583 metais – daug anksčiau nei katalikų Vabalninke. Dabartinis medinis bažnyčios pastatas su keturių kolonų klasicistiniu portiku, pašventintas 1830 metais.

Šventoriaus gale prie mūrinės tvoros pastatyta archaiškų formų varpinė, deja, varpas neišlikęs. Bažnyčios vidaus įranga medinė, kukli: išlikusi sena sakykla, Dievo stalas, suolai, fisharmonija. Prie bažnyčios yra parapijos kapinaitės, kuriose ilsisi mums – reformatams – brangūs žmonės: Lietuvos evangelikų reformatų Sinoduose Salamiesčio parapijai garbingai atstovavęs Jonas Naktinis (1919-2008) su žmona Mare, Jurgis, Zanė, Matilda Pelaniai, Jonas Ajutis, Lapienės ir kt.

Mokytoja A. Janilionienė daug gerų žodžių pasakė apie negausią Salamiesčio reformatų bendruomenę ir jos buvusią pirmininkę

Reformatų choro „Giesmė“ giesmės Vilniaus universiteto mokslininkų kapinėse Jašiūnuose

Milę Gudonienę, kuri nepailsdama rūpinosi bažnytele, parapijiečiais. Jos gauta iš Vokietijos Lipės krašto reformatų Bažnyčios parama 2000 metais buvo kapitališkai suremontuota akmeninė šventoriaus tvora, bažnyčios stogas, atnaujintas vidus. 2005 metais buvo gauta lėšų iš vietos savivaldybės ir praretinti

šventoriuje augę seni medžiai, kėlę grėsmę tvorai, pačiai bažnytelei. Prieš keletą metų mirus M. Gudonienei, visai sustojo parapijos gyvenimas.

**Dalija Gudliauskienė
Vilnius – Biržai**

◀ atkelta iš 7 p.

vėnos ežerą, pasigrožėję Astravo dvaro rūmų ansambliu, mūsų svečiai apsilankė Radvilų pilyje, kur susipažino su krašto etnografiniu, istoriniu ir kultūriniu paveldu. Šiek tiek pailsėję nuo išpūdžių, svečiai su Biržų parapijos dvasininkais kun. Rimu Mikalausku ir kun. Sigita Švambariene bei „Vaiko užuovėjos“ direktore Daiva Janonienė susitiko pabendrauti prie vakarienių stalo.

Sekmadienio rytą svečiai drauge su parapija ir „Vaiko užuovėjos“ darbuotojų kolektyvu bei vaikais dalyvavo pamaldose, kur svečių vardu sveikinimo žodį tarė mums visiems gerai pažįstamas Švedijos misijos „Sandoros“ Bažnyčios Vaxjo parapijos narys A. Sjoberg. Po pamaldų Biržų parapijos atstovai, „Vaiko užuovėjos“ vaikai, darbuotojai buvo pakviesti pabendrauti į parapijos namų salę. Ten laukė skanios (saldžios) vaisės, kurioms lėšų suaukojo Vaxjo parapija. Ši parapija jau ne pirmą kartą ypatingą dėmesį skiria „Vaiko užuovėja“ gyventojams – vaikams bei darbuotojams. Ne kartą moraliai ir materialiai parėmę švedai ir šįkart į vaikų

namus nuskubėjo su dovanomis. Kaip žinia, vaikų namų kontingentą daugiausia sudaro paaugliai, tad vasarą, kuomet parapijoje lankėsi p. A. Sjoberg ir teiravosi kuo galima padėti vaikų namams, buvo pasakyta, jog reikia rūbų paaugliams. Tad Vaxjo parapijos jaunimas surengė akciją – rinko dėvėtus rūbus paaugliams. Jaunimo atstovė Tilda Jonsson pasakojo, kad patys buvo nustebinti, kaip noriai jauni žmonės įsijungė į šią akciją. Beje, Tilda yra viena iš švedų jaunimo, norinčio atvykti savanoriauti būtent į „Vaiko užuovėją“. Tačiau tam dar reikia pasiruošti bei parašyti projektą, kad gauti akreditaciją, leidžiančią

vykdyti Europos Sąjungos jaunimo savanorystės programą. Dar vienas šaunus dalykas yra tai, jog būtent Vaxjo parapijos iniciatyva yra planuojama vaikų namuose „Vaiko užuovėja“ pradėti mokyti vaikus groti pučiamaisiais instrumentais. Jau ieškoma galimybių, kaip peršiušti tam reikalingus instrumentus į Lietuvą.

Pastiprinta mūsų Bažnyčios partnerės vizito, Biržų parapija su svečiais atsisveikino ir pirmadienį išlydėjo į Rygą, kur jų laukė kelionė lėktuvu į namus.

**Viktorija Liauškaitė,
Donalda Sinkutė ir kt.**

Leonas Liūtas Didžiulis

1929 11 01-2011 09 15

Senelių vainikas – vaikaičiai, o vaikų pasididžiavimas – jų tėvai /Pat 17,6/

Šių metų rugsėjo 15 d. iškeliauvo Anapilin Vilniaus reformatų parapijos narys Leonas Liūtas Didžiulis.

Leonas gimė 1929 m. lapkričio 1 d. Biržuose Elenos Vanagaitės ir Vytauto Didžiulių šeimoje.

Tėvas – Vytautas Didžiulis, kilęs iš senos lietuvių bajorų giminės, mokytojavo Biržuose, kurį laiką buvo gimnazijos direktoriumi, Biržų miesto tarybos pirmininku.

Seneliai – Liudvika ir Stanislovas Didžiuliai – lietuvių tautos žadintojai ir švietėjai, knygnešių globėjai.

Leono tėvai išpažino reformatų tikėjimą, todėl Jį krikštijo superint. P. Jakubėnas (krikšto tėvas kompozitorius Vladas Jakubėnas) Biržuose, Biržų reformatų bažnyčioje ir konfirmuotas.

Leono tėvas norėjo sūnų pavadinti Liūtu, bet krikštyti ir į dokumentus rašyti tokio vardo nebuvo galima, tad oficialiai davė Leono vardą (leo – leonis – liūtas), bet namiškių, draugų, giminių buvo šaukiamas Liūtu. Toks vardas Jam labai tiko: buvo drąsus, tiesus, teisingas, pasižymėjo tvirta valia, laikėsi savo nuomonės, nemėgo apkalbų, netiesos.

Mokėsi Leonas iš pradžių Biržų gimnazijoje, bet frontui einant per miestą, sudegė jų namai, todėl su tėvais pasitraukė į Griežionėlių dvarą, Anykščių r., kur buvo gimęs ir augęs jo tėvas, dėdės, tetos, palaidoti seneliai.

Mokslus tęsė Anykščių gimnazijoje, ją baigė 1948 metais ir įstojo į Vilniaus universiteto medicinos fakultetą, studijavo chirurgiją.

1954 m. baigė ir buvo paskirtas į Medeikių kaimo apylinkės ligoninės stacionarą vedėju bei gydytoju chirurgu antraeilėms pareigoms.

Ten dirbdamas padėjo grįžusiam iš įkalinimo Rusijoje būsiam reformatų kunigui Petruui Čepui, įdarbino jį Medeikių ligoninės

punkte kūriku.

1956 m. Leonas Didžiulis buvo perkeltas dirbti į Respublikinę Panevėžio ligoninę gydytoju chirurgu, vėliau – Panevėžio miesto sveikatos apsaugos skyriaus vedėju.

1958 m. Leonas paskiriamas chirurgu į Vilniaus miesto III ligoninę, o po kelių mėnesių – vyr. gydytoju.

Šios ligoninės gydytojų kolektyvui Leonas Didžiulis vadovavo iki 1991 metų rugsėjo mėn.

Išėjęs į pensiją dar dirbo toje pat ligoninėje chirurgu proktologu iki 1993 metų.

Leonas Didžiulis 1958 m. vedė Mildą Šalkauskaitę. Juos supažindino ir sutuokė kun. Mykolas Frankas.

Didžiuliai išaugino du sūnus: Saulių ir Dainių, kuriuos pakrikštijo ir konfirmavo Papilyje kun. Reinholdas Moras, susilaukė anūkių: Mildutės bei Jorytės.

Leonui Didžiuliui už nuopelnus sveikatos apsaugoje, aktyvią visuomeninę veiklą 1980 metais suteiktas Nusipelnusio gydytojo garbės vardas.

Minint 1993 metais atviros širdies operacijų trisdešimtmetį, Jam kaip III ligoninės vadovui, sudariusiam sąlygas atlikti pirmąją Lietuvoje tokią operaciją, širdies chirur-

gijos klinikos įkūrėjas, akademikas, prof. Algimantas Marcinkevičius ir klinikos vadovas prof. Vytautas Sirvydis išreiškė raštišką padėką už suteiktą paramą ir pagalbą.

Nuo pat vaikystės Leonas mėgo muziką, dainą, krepšinį.

Muzikos privačiai mokėsi pas mokytojas Eleną Nastopkienę ir Grytienę.

Besimokydamas Anykščiuose buvo subūręs orkestrėlį, jam vadovavo, skambino pianinu.

Leonas Didžiulis buvo ryški asmenybė, turėjo daug draugų, bet geriausi – biržiečiai ir anykštėnai, kuriuos laikė artimais kaip giminės.

Kol sveikata leido, nepraleisdavo biržiečių klubo „Krivulė“ susibūrimų, nekantriai laukdavo ir kas penkeri metai važiuodavo į klasės susitikimus.

Atsikūrusios Vilniaus reformatų parapijos nariu kartu su žmona Milda tapo vieni iš pirmųjų.

Paskutinius penkerius metus sunkiai sirgo, iškentėjo daug sudėtingų hemodializės procedūrų. Vilniaus nefrologai Jį nuoširdžiai globojo, bet nežiūrint medikų didelių pastangų rugsėjo 15 d. užgeso gydytojo Leono (Liūto) Didžiulio gyvybė.

Į Vilniaus Kairėnų kapines Velionį su malda palydėjo kun. Raimondas Stankevičius, artimieji giminės, draugai, pažįstami...

„Vilniaus reformatų žinių“ inf.

Radvilų ažuolynas stiebiasi bei ruošiasi pirmajai žiemai

Saulėtą spalio šeštadienio rytą (spalio 15 d.), Reformatų bažnyčios nariai su „palaikymo komanda“ jau trečią kartą šiomet rinkosi Dubingių girininkijos miške, kur jau pusmetį stiebiasi reformatų pasodinti ažuoliukai bei eglaitės.

Į talką susirinko Vilniaus, Panevėžio parapijų atstovai, Radvilų akademijos viešnios bei draugijos „Radvila“ jaunimas. Ypatinga šio apsilankymo užduotis – specialiais tepalais patepti eglaičių viršūnes, kad jomis nesusidomėtų miško žvėreliai ir nenukandžiotų beieškodami maisto. Tai padės eglaitėms augti ir jos toliau teiks jėgų

jauniems ažuoliukams.

Savanoriai taip pat apžiūrėjo ažuoliukus: kaip jie auga, ar piktžolės bei brūzgnai neužstoja dienos šviesos... Aptikę užspaustą ažuoliuką, mindė aplink juos žolę bei krūmynus, nesibaimindami aštrių kiečių spyglių ar dilgėlių kirčių.

Po darbų visi būrėsi prie bendro rudens gėrybių ir naminių skanėstų stalo – lauke visi šildėsi arbata, ragavo vaises, o šeimininkės rungėsi, kuri gardesnę užtepėlę pagamino ar įmantresnį patiekalą sumanė. Po vaišių, prisikvėpavę itin grynų miško oru, sutvarkę laukymę, talkininkai skirstėsi: kas skubėjo atgal į namus,

kas dar užsuko į Dubingiuose vykstančią derliaus šventę.

Akcijos organizatorė bei globėja Danguolė Juršienė priminė, kad Radvilų ažuolynas pradėjo gyvuoti šių metų balandį: pasodinta buvo daugiau nei 1000 ažuoliukų bei 3000 eglaičių, o iš pasodintų ažuoliukų prigijo daugiau nei 98 proc. (!)

Ir akcijos organizatorė, ir talkininkai kviečia visus talkininkus ir ateityje dalyvauti renginiuose, kurių metu bus rūpinamasi Radvilų ažuolyno priežiūra.

Donalda Sinkutė

Sveikiname

*Spalio 8 d. Biržuose 90-ies metų Jubiliejų šventė
Vilniaus vaikų sekmadieninės mokyklėlės įkūrėja,
kunigo Aleksandro Balčiausko našlė,
Lietuvos evangelikų reformatų Bažnyčios kuratorė
p. ALEKSANDRA BALČIAUSKIENĖ.
Su švente p. Alisą sveikino biržiečiai,
vilniečiai, panevėžiečiai...*

Apie nueitą gyvenimo kelią, Tikėjimą ir ištikimybę Reformatų bažnyčiai p. A. Balčiauskienė pasidalins su „V.r.ž.“ skaitytojais kitame numeryje.

Tuokėsi reformatai

Šią vasarą, nepaisant visus Lietuvos reformatų sukrėtusių įvykių Biržuose, turto parceliavimo Vilniuje, buvo daug džiugių akimirų parapijose. Ne tik Biržuose ar Vilniuje buvo tuokiamos poros, bet vestuvių įkarštis neaplenkė ir atokesnių parapijų. Linkime jaunosioms reformatų šeimoms visokeriopos sėkmės, tarpusavio supratimo ir Dievo vedimo, kuriant šeimyninę laimę.

Gegužės 7 d. Kauno liuteronų bažnyčioje
kunigas Tomas Sakas sutuokė kaunietę reformatę
VAIDĄ NAVARDAUSKAITĘ
ir norvegą liuteroną **JOHANNES BRUVIK**.

Bažnyčioje juos sveikino ne tik giminės, draugai, bet ir didelis būrys bendradarbių iš Kauno kojinių fabriko „Skinija“, kurio akcijų paketą valdo Bruvik'ai. Gaila, bet po vestuvių Vaida paliko Lietuvą ir išvažiavo gyventi į Norvegiją.

Birželio 4 d. Klaipėdos universiteto ekumeninėje koplyčioje
kun. Tomas Sakas, asistuojant lektoriui Evaldui Tamariūnui,
sutuokė kauniečius reformatą **UGNIŲ MIKUČIONĮ** ir
R. katalikę **JURGITĄ KARDOKAITĘ**.

Jie abu drauge lanko ev. reformatų pamaldas Kaune, įsijungė į parapijos gyvenimą, jai atstovavo šių metų Sinode Biržuose.

Rugsėjo 10 d.
Nem. Radviliškio
reformatų bažnyčioje
kun. Rimas Mikalauskas
sutuokė
„Radvilos“ jaunimo
draugijos aktyvistus:
buvusią pirmininkę
VIKTORIJĄ
STATAUSKAITĘ
ir Kauno skyriaus renginių
organizatorių **DAINIŲ**
VIEDERĮ.

Jaunoji pora gyvena Klaipėdoje.

„V.r.ž.“ inf.

I N F O R M A C I J A

Rugsėjo 14 d. Reformatų senjorų draugija buvo pakvietusi parapijiečius ir draugus pasivaikščioti po Vilnių su žurnaliste Ina Drąsutiene XVI a. ankstyvųjų protestantų (Abraomo Kulviečio, Andriaus Volano) vaikščiotosiomis vietomis. Deja, iš Jonų bažnyčios varpinės pasigrožėti senamiesčio panorama dėl smarkaus vėjo nepavyko.

Rugsėjo 20 d. Panevėžio apygardos teismas paliko galioti Biržų rajono apylinkės teismo sprendimą, kuriuo nutarta skirti laikinąsias apsaugos priemones Biržų evangelikų reformatų bažnyčios ir klebonijos pastatams. Tai leido kiek lengviau atsikvėpti daugiau nei 90 parų bendruomenės maldos namus saugojusiems parapijiečiams. Iki spalio mėnesio pabaigos bažnyčioje dar buvo budima, pamaldos laikomos kasdieną vakare, bet atsisakyta žmones išvarginusių naktinių budėjimų. Nuo spalio mėn. budėjimas nutrauktas, pamaldos sekmdieniais, kaip įprasta, – 11 valandą.

Rugsėjo 22 d. Vilniaus Karininkų

ramovėje už ypatingus nuopelnus Tėvynei, Tautai, Vilniui apdovanojus gen. superintendentas kun. Tomas Šernas.

Renginyje dalyvavo nedidelis būrelis Vilniaus parapijiečių su kun. Raimondu Stankevičiumi. Kun. T. Šernas kukliai pasidžiaugė apdovanojimu ir nuoširdžiai padėkojo visiems susirinkusiems.

Be kun. T. Šerno, šiuo ypatingu apdovanojimu pagerbti visi 1991-aisiais Medininkuose žuvę pareigūnai. Medaliai iškilmingai perduoti jų artimiesiems.

Apdovanojimai „Už nuopelnus Vilniui ir Tautai“ buvo įsteigti 2009 metais visuomenine ir privačia iniciatyva. Prie apdovanojimų komisijos prisijungė ir Nevyriausybinė organizacijų koordinacinė taryba, vienijanti 21-ą visuomeninę organizaciją.

Apdovanojimu „Už nuopelnus Vilniui ir Tautai“ apdovanoti per 150 asmenų. Tarp jų tokios asmenybės kaip šviesios atminties poetas J. Marcinkevičius bei jau irgi Anapilin iškeliavęs akademikas J. Kubilius, Vilniaus universiteto rektorius prof. B. Juodka, prof. V. Landsbergis ir kt.

Spalio 28 d. Lietuvos Respublikos Seime vyko Nacionaliniai maldos pusryčiai, kuriuos surengė Seimo pirmininkė I. Degutienė. Renginyje dalyvavo kardinolas A. J. Bačkis, tarptautinės labdaros organizacijos „Samariečio krepšys“ bei Billy Grahamo evangelistinės asociacijos prezidentas ir valdybos pirmininkas, atvykęs iš JAV į Vilties festivalį, F. Grahamas, buvęs JAV Atstovų rūmų kapelionas bei JAV nacionalinių maldos pusryčių komiteto narys dr. Ch. Whrightas, Lietuvos evangelikų reformatų gen. superint. kun. Tomas Šernas, stačiatikių Bažnyčios kunigas V. Mockus, Tikėjimo žodžio bendrijos pastoriai dr. G. Saulytis (Vilties festivalio valdybos pirmininkas) bei G. Lukošius, taip pat šalies politikai, dvasininkai, visuomenės veikėjai. Nacionalinių maldos pusryčių tema – „Trejybė, kurios reikia Lietuvai: Tikėjimas, Viltis ir Meilė“...

Susirinkusius pasveikino ir aistringą žodį tarė pamokslininkas iš JAV Franklynas Grahamas. Įspūdingą kalbą pasakė „Bernardinai.lt“ vyr. redaktorius Andrius Navickas.

Spalio 29-30 d. Vilniuje, „Siemens“ arenoje, vyko Vilties festivalis – Lietuvos krikščionių džiugesio šventė. Ją surengė 247 skirtingos evangelinių denominacijų bendruomenės, vadovaujamos Billy Grahamo evangelistinės asociacijos (BGEA) iš JAV. Festivalyje apsilankė per 28 tūkst. žmonių iš daugiau nei 80-ies Lietuvos miestų ir net kaimų: juos atvežė 270 festivalio rengėjų išnuomotų autobusų. Keli autobusai su festivalio svečiais atvyko ir iš Latvijos, Lenkijos, Estijos bei Baltarusijos. Kad renginys vyktų sklandžiai, buvo pasitelkta per 3 tūkst. savanorių, tarp jų ir Vilniaus reformatai. Pamokslininkas Franklynas Grahamas kalbėjo apie viltį, kurią teikia krikščioniškas tikėjimas, tikroji, amžinoji viltis įgyjama tik tuomet, kai širdimi atsigrežiama į savo gelbėtoją – Jėzų Kristų.

Biržų rajono garbės pilietis Jonas Mekas Londone įvykusio renginio „Garden Marathon“, kuriame sodų architektūros tema pasisakė garsūs sodų architektai iš viso pasaulio, pristatė Orvydų sodybą. Britų filmų festivalyje jis parodė savo filmą „Sleepless night stories“, pasakojantį apie lietuvių filmų kūrėją Mariją Menken ir apie pačią Lietuvą.

A.A.

*Žmogaus dienos panašios į žolę, jis žydi kaip laukų gėlė:
vos paliečia ją vėjas, jos jau nebėra, ji išnyksta...
/103 Dovydo psalmė 15-16/*

*Nuoširdžiai užjaučiame parapijietę
MARYTĘ UNESĘ GELAŽNYKAITĘ
VASILIAUSKIENĘ,
žuvus mylimam sūnui Šarūnui.
Viešpats tepaguodžia ir nuramina
Tavo kenčiančią širdį...*

Vilniaus ev. reformatų parapijos taryba

A.A.

*VIEŠPATS – mano Ganytojas, man nieko netrūksta.
Žaliose pievose Jis mane guldo, prie ramių vandenių gano.
Jis atgaivina mano gyvastį ir veda teisumo takais, kaip dera
Jo vardui. Nors einu per tamsiausią slėnį, nebijau jokio
pavojaus, nes Tu su manimi.
/23 Dovydo psalmė, 1-4/.*

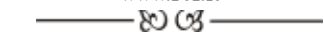
*Nuoširdžius užuojautos žodžius tariame
parapijiečiui VIKTORUI DAGIUI ir „Vilniaus reformatų
žinių“ talkininkei GRAŽINAI DAGYTEI,
palaidojusiems mylimą Mamytę
Vandą Januševičiūtę Dagiene.*

Vilniaus ev. reformatų parapijos taryba

*Lietuvos reformatų Bažnyčios
vadovybė:*

**Gen. superintendentas
kun. Tomas Šernas**
gyv. Vilniuje, mob. 8 687 56 846

**Lietuvos ev. reformatų
Konsistorijos prezidentas
krt. dr. Mykolas Mikalajūnas**
mob. 8 686 24 562
Interneto svetainės adresas
www.ref.lt

Lietuvos reformatų dvasininkai:

**Vicesuperintendentas
kun. Rimas Mikalauskas**
gyv. Biržuose, mob. 8 686 66 383,
kun. Raimondas Stankevičius
gyv. Vilniuje, mob. 8 655 43 678
kun. Sigita Švambarienė
gyv. Biržuose, mob. 8 681 66 661

kun. Tomas Sakas
gyv. Klaipėdoje, mob. 8 656 45 016

kun. dr. Kęstutis Daugirdas
gyv. Vokietijoje

diak. Gitana Gasiūnaitė
gyv. Prahoje
el. p. saules_miestas@yahoo.com

katechetas Evaldas Tamariūnas
gyv. Vilniuje, mob. 8 682 12 375

lektorius Neilas Čijunskas,
gyv. Klaipėdoje, tel. 8 612 58 731

Parapijos vadovybės telefonai:

**Seniūnų tarybos pirmininkė
Vida Cupreva** 236 3224 d.,
mob. 8 673 04 537,
pavadootoja Danguolė Juršienė
219 1109 d., 241 6981 n.,
mob. 8 612 20 402

Seniūnės:

Dalija Gudliauskienė
242 9118, mob. 8 685 74 951,

Donata Indriūnaitė
234 2824, mob. 8 673 84 929

Olga Tamulėnaitė
277 0314, mob. 8 626 50 879

Laiškus redakcijai galite rašyti:
Laisvės pr. 55-10 LT-07190, Vilnius

Dalijai Gudliauskienei
El. paštas: dalija@mail.lt,

**Parengė Dalija Gudliauskienė,
Korektorė Dalia Pronskeytė**

Leidėjas:

Vilniaus ev. reformatų parapija
Tiražas 100 egz.

Leidėjai straipsnius taisy ir trumpina
savo nuožiūra

**Laikraštis platinamas už auką.
Leidžiamas tik iš surinktų aukų.**

9177202915120001